GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad R

Onderwerp	Toepassen hoofdstuk 2, artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden voor raadsleden Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019		
Portefeuillehouder	M. van Lagen (CDA), B. Overink (BBE), R. Denneboom (VVD),		
Organisatieonderdeel		Aangeboden aan Raad	
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. hoofdstuk 2, artikel 2 “Vergoeding voor de werkzaamheden voor raadsleden” uit de Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019 van toepassing te verklaren op raadslid M. Schouten.
2. 20% van de vergoeding van raadslid M. Schouten voor de werkzaamheden uit te keren, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. De uitkering geschiedt op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.
3. punt 1 en 2 van toepassing te verklaren voor de duur van de huidige raadsperiode.

Inleiding en voorgeschiedenis

In de Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019, is geregeld dat de raad bij constatering van regelmatig verzuim kan bepalen dat ten hoogste 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden van een raadslid wordt uitgekeerd, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. In dat geval geschiedt de uitkering aan het lid van de raad op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen. De verordening betreft ten hoogste 20% van de vergoeding van een raadslid. De overige 80% van de vergoeding kan niet worden afgenomen.

Het raadslid waarop het artikel van toepassing wordt verklaard, heeft via een brief aan de raad op 3 maart 2025 laten weten dat zij is begonnen met een staking, omdat ze op deze wijze niet langer kan en wil werken als raadslid. Sinds de aangekondigde staking is het raadslid sporadisch aanwezig geweest bij commissie- en raadsvergaderingen.

De indieners van dit voorstel zien de beperkte aanwezigheid van het raadslid als een verzuim in de wettelijke taken van het raadslid. Een raadslid zweert/belooft dat hij/zij getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat hij/zij de wetten zal nakomen en dat hij/zij de plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken geeft bovendien aan dat ieder gemeenteraadslid een volksvertegenwoordiger is en vanuit die rol als raadslid de inwoners moet vertegenwoordigen.

Inmiddels zijn de voorzitter van de gemeenteraad en griffier in gesprek gegaan met het betreffende raadslid. Deze gesprekken hebben tot nu toe niet geresulteerd in aanwezigheid van het betreffende raadslid bij commissie- of raadsvergaderingen en raadsbijeenkomsten.

Publieksvriendelijke samenvatting

De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat ten hoogste 20% van de maandelijkse vergoeding van een raadslid voor de werkzaamheden wordt uitgekeerd op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen. 80% van de vergoeding van het raadslid is wettelijk vastgesteld. Daarover gaat dit raadsvoorstel niet. Dit voorstel is erop gericht de vergoeding van raadslid Schouten met maximaal 20% te beperken, omdat zij sinds maart 2025 slechts sporadisch aanwezig is geweest bij commissie- en raadsvergaderingen.

Motivatie voor korting van 20% op de raadsvergoeding
Hoewel er staatsrechtelijk geen directe sanctie staat op het niet bijwonen van raadsvergaderingen, wordt van een raadslid op grond van de Gemeentewet en de ambtseed verwacht dat zij actief deelneemt aan beraadslagingen en stemmingen. Structureel verzuim kan in strijd zijn met de geest van het ambt.

De gemeenteraad van Enschede heeft in haar verordening de mogelijkheid gecreëerd om de vergoeding deels afhankelijk te stellen van de aanwezigheid van het raadslid:

In het **rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**, Afdeling 3.1., paragraaf 1, artikel 3.1.1. is geregeld:
Vergoeding voor de werkzaamheden

1. Een raadslid ontvangt met ingang van de dag van zijn beëdiging gedurende zijn lidmaatschap van de gemeenteraad een vergoeding voor de werkzaamheden per maand die afhankelijk is van de inwonersklasse van de gemeente waarin hij raadslid is.
6. De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat ten hoogste 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitgekeerd, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. In dat geval geschiedt de uitkering aan het raadslid op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.

In de Enschedese **Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019**,Hoofdstuk 2, artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden voor raadsleden is geregeld is het bovenstaande uit het landelijke rechtspositiebesluit overgenomen, namelijk:
“De raad kan bij constatering regelmatig verzuim bepalen dat ten hoogste 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitgekeerd, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. In dat geval geschiedt de uitkering aan het lid van de raad op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.”

Het landelijke rechtspositiebesluit en de Enschedese Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019, bepalen daarmee dat de vergoeding van een raadslid deels gekoppeld kan worden aan de daadwerkelijke en actieve uitoefening van het raadslidmaatschap, uitgedrukt in de aanwezigheid van het raadslid bij vergaderingen. Daarom vertaalt dit voorstel de daadwerkelijke en actieve uitoefening van het raadslidmaatschap in het bijwonen van commissie- en raadsvergaderingen en het deelnemen aan het stemmen ter besluitvorming in deze vergaderingen.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken geeft aan dat de leden van de gemeenteraad (raadsleden) alle beslissingen nemen die voor de gemeente van belang zijn. Tevens geeft het ministerie aan dat ieder gemeenteraadslid een volksvertegenwoordiger is en vanuit die rol als raadslid de inwoners moet vertegenwoordigen. Het raadslid heeft contact met de bevolking om te weten wat er speelt. Zo kan het raadslid bij het nemen van besluiten de belangen van de inwoners goed afwegen.

De Gedragscode gemeenteraadsleden Enschede 2024 bepaalt in Artikel 1 lid 2 dat een raadslid zich alleen van deelname aan de beraadslagingen en de stemming onthoudt als er sprake is van belangenverstrengeling volgens artikel 28 Gemeentewet:
- een kwestie waarbij het raadslid persoonlijk belang heeft of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
- een kwestie waarbij het gaat over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening van een lichaam waar het raadslid bestuurslid is.
Hoewel deze bepaling specifiek gericht is op belangenverstrengeling drukt het artikel wel uit dat een raadslid zich slechts bij hoge uitzondering onthoudt van deelname aan beraadslagingen en stemming.

Op 3 maart 2025 heeft raadslid Schouten via een brief aan de raad laten weten dat zij is begonnen met een staking omdat ze “*op deze wijze niet langer kan en wil werken als raadslid*”.

Het betreffende raadslid heeft sinds 19 mei 2025 niet meer deelgenomen aan raadswerkzaamheden, waaronder het indienen van moties, het stellen van vragen en het participeren in commissies. Het raadslid heeft daardoor niet bijgedragen aan het nemen van beslissingen die voor de gemeente van belang zijn. Tevens heeft het raadslid in deze periode de inwoners niet vertegenwoordigd in het nemen van beslissingen die voor de gemeente van belang zijn door te stemmen tijdens raadsvergaderingen.

De initiatiefnemers constateren daarom dat sprake is van een grote mate van gebrekkige invulling van het raadslidmaatschap binnen de gemeenteraad van Enschede. Daarom menen initiatiefnemers dat de maximale korting van 20% op de raadsvergoeding passend en proportioneel is.
Conform de Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders, raads- en commissieleden 2019, Hoofdstuk 2, artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden voor raadsleden, waarin de mogelijkheid is gecreëerd van een korting van 20% op de vergoeding bij onvoldoende aanwezigheid en inzet en geschiedt de uitkering op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid.

Afweging en alternatieven
Het hanteren van een korting is in lijn met het principe dat publieke middelen verantwoord moeten worden ingezet, en dat het raadslidmaatschap niet vrijblijvend is maar gepaard gaat met verplichtingen (vertaald naar aanwezigheid) waarvoor een financiële vergoeding wordt uitgekeerd. De wet laat geen andere mogelijkheden voor de raad (of anderen) om sancties op te leggen aan een raadslid dat herhaaldelijk verzuimt aanwezig te zijn bij beraadslagingen en stemming over beslissingen die voor de gemeente van belang zijn.

Participatie
Het presidium is geïnformeerd over dit voorstel.

Communicatie
Niet van toepassing

Vervolg
Na vaststellen van dit raadsvoorstel wordt betrokken raadslid schriftelijk door de voorzitter van de raad op de hoogte gebracht.

Bijlagen
- Raadsbesluit